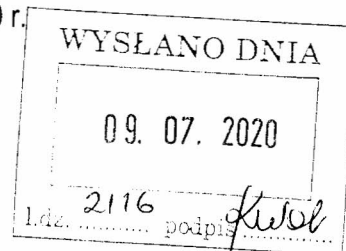

WI.54.35.2020

Kielce, dnia 9.07.2020 r.

Pan Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

Szanowny Panie Prezydencie, wnioskiem z dnia 06.06.2020 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 09.06.2020 roku, zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na pytania:

1. Czy istnieje możliwość zwolnienia samorządowych jednostek budżetowych oraz samorządowych jednostek kultury, będących płatnikami składek spełniających kryterium ilości zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych, za cały okres wymieniony w art. 31zo ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, tj. 01.03.2020 – 31.05.2020?
2. Czy w związku z art. 113 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2, skorzystanie przez samorządową jednostkę budżetową ze zwolnienia z obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenia za kwiecień i maj na podstawie art. 31zo ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych?
3. Czy samorządowa jednostka budżetowa w przypadku zwrotu z ZUS zapłaconych składek na ubezpieczenie, winna przyjąć otrzymaną kwotę jako dochody budżetowe, które podlegają odprowadzeniu na rachunek j.s.t., czy pomniejszyć poniesione wydatki (wznowienie wydatków)?

Odpowiadając na to pytanie, wskazać należy na następujące okoliczności.

Ad. 1. Zgodnie z art. 31zo ust. 1 i ust. 1a ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 374 ze zm.) – dalej ustawa COVID-19, na wniosek płatnika składek zwalnia się z obowiązku opłacania nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek:

- 1) przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r.,
 - 2) w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. i na dzień 31 marca 2020 r.,
 - 3) w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. i na dzień 30 kwietnia 2020 r.
- zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych.

Na wniosek płatnika składek, zwalnia się z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., w wysokości 50% łącznej kwoty należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek:

- 1) przed dniem 1 lutego 2020 r. i na dzień 29 lutego 2020 r.,
 - 2) w okresie od dnia 1 lutego 2020 r. do dnia 29 lutego 2020 r. i na dzień 31 marca 2020 r.,
 - 3) w okresie od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 marca 2020 r. i na dzień 30 kwietnia 2020 r.
- zgłosił do ubezpieczeń społecznych od 10 do 49 ubezpieczonych.

Tutejsza Izba informuje, że jednostką właściwą do odpowiedzi na powyższe pytanie jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Uzasadnione jest to tym, że zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 1 lit c) i d), do zakresu działania Zakładu należy między innymi realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności:

- c) wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- d) prowadzenie rozliczeń z płatnikami składek z tytułu należnych składek i wypłacanych przez nich świadczeń podlegających finansowaniu z funduszy ubezpieczeń społecznych lub innych źródeł.

Ad 2. Informuję, że organem orzekającym w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych na podstawie art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 1440 ze zm.) jest w I instancji Komisja Orzekająca przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach. W tym miejscu mogę jedynie zasygnalizować, że w stosunku do podmiotu, który w zakresie objętym pytaniem zachowa się zgodnie z interpretacją przepisów wskazaną przez ZUS pojawi się istotna okoliczność wykluczająca uznanie jego działania jako naruszającego prawo.

Ad 3. Zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 695 ze zm.), w przypadkach, o których mowa w art. 31z ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, 321 i 568), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zwalnia się z obowiązku opłacenia należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej za marzec 2020 r. także wówczas gdy należności te zostały opłacone. Opłacone należności z tytułu składek podlegają zwrotowi na zasadach określonych w art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, 321 i 568). Jak wynika z powołanego wyżej przepisu przekazane przez ZUS na rzecz jednostki budżetowej środki finansowe stanowią zwrot zapłaconej składki na ubezpieczenie. Zatem otrzymane środki nie stanowią dochodów budżetowych. Zwrot z powyższego tytułu z ZUS winien być zaksięgowany na zmniejszenie poniesionych wydatków.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem
ZASTĘPCA PRZEDSIĘDZĄCEGO
Regionalnej Izby Obrachunkowej
Elżbieta Chyła
ul. Dąbrowskiego 100/101